

ଶ୍ରୀମତୀ ଭଟ୍ଟୋରୀ

ବନାମ

ଶ୍ରୀମତୀ ରାମ ପିଆରି

ଜୁଲାଇ 30, 1996

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି.ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୁଖିଷ୍ଟୟ]

ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକ:

କ୍ଷମତାପତ୍ର - ପ୍ରତାରଣାମୂଳକ ବ୍ୟବହାର - ଉତ୍ତରଦାତା-2 କୁ ପାଖରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ମକଦ୍ଦମା ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ଜଣେ ଓକିଲଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ତାଙ୍କର କୃଷି ଜମିକୁ ବନ୍ଧକ ରଖିବା, ଅଲଗା କରିବା କିମ୍ବା ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ସାଧାରଣ କ୍ଷମତାପତ୍ର ଥିଲା - ପରେ ଆପିଲକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତା-2 କୁ କ୍ଷମତାପତ୍ର ଫେରାଇବାକୁ କହିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେ ଏହାକୁ ଫେରାଇ ନଥିଲେ - ଉତ୍ତରଦାତା-2 ଜଣେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଭାବରେ ଅଧିକାର ଘୋଷଣା କରିବା ପାଇଁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ପରିବାଦ କରି ଏକ ମାମଲା ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଏବଂ ନିଜ ପାଇଁ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଓକିଲମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରିଥିଲେ - ଅନୁପସ୍ଥିତି ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ ହୋଇଗଲା - ଏହାପରେ ଉତ୍ତରଦାତା 2 ନିଜ ପକ୍ଷରୁ ସପକ୍ଷରେ ସେହି ଜମିଗୁଡ଼ିକର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ - ଅପିଲକାରୀ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଆରମ୍ଭ କରିବା ସହିତ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ - ସମସ୍ତ ନିମ୍ନ ଅଦାଲତ ସ୍ତରୀ ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ ହୋଇଛି - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, ଉତ୍ତରଦାତା - 2 ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ନିଜ ସପକ୍ଷରେ କ୍ଷମତାପତ୍ର ପାଇ ତାଙ୍କ ସହିତ ଠକେଇ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନାମରେ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ - ପ୍ରତାରିତ ହୋଇଥିବା ଅପିଲକାରୀ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଘୋଷଣା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆଶୁକ୍ଷି ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର ଅଧିକାରୀ ଅଟେ - ପ୍ରତାରଣା ରୁକ୍ଷିକୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରିଦିଏ ଏବଂ ଏହା ଅବୈଧ ହୋଇଯାଏ - ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ମକଦ୍ଦମା ଡିକ୍ରି କରାଗଲା ।

ବିକ୍ରି ଦଲିଲ - କ୍ଷମତାପତ୍ର ଧାରକଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନାମରେ ଜମିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରି ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ଠକିଥିଲେ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, ଠକେଇ ରୁକ୍ଷିକୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରିଦିଏ ଏବଂ ଏହା ଅବୈଧ ହୋଇଯାଏ ।

ମିଥୁଲେଶ କୁମାର ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ପ୍ରେମ ବିହାରୀ ଖାରେ, [1989] 2 SCC 95 ଏବଂ ଆର୍. ରାଜଗୋପାଳ ରେଞ୍ଜୀ ବନାମ ପଦ୍ମିନୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରନ୍, 1995] 2 SCC, ଉଦ୍ୱୃତ ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 676/1995 ।

R.S.A. ସଂଖ୍ୟା 1282/1986ରେ ପଞ୍ଜାବ ଓ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 22.7.86 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆର. ପି. ଗୁପ୍ତା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣିଲେ ।

1988 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 22 ରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ନୋଟିସ୍ ଅନୁଯାୟୀ, ଶ୍ରୀ ଉମା ଦତ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ସେ 1995 ଜାନୁଆରୀ 6 ରେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ହାଜର ନହେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସେ ଏହି ମାମଲାରୁ ଓହରିଯିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ମାଗିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଅନୁମତି ମିଳିଥିଲା । ଏହାପରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କେହି ହାଜର ହୋଇନଥିଲେ । ପ୍ରାରମ୍ଭରେ, *ମିଥୁଲେଶ କୁମାର ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ପ୍ରେମ ବିହାରୀ ଖାରେ, [1989] 2 SCC 95* ରେ ହୋଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟର ସଠିକତା ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ଜନ୍ମିତ ହେବାରୁ ତିନି ଜଣ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠର ରାୟକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିବାରୁ ମାମଲାଟିକୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବିବାଦ ଆଉ ନିର୍ଣ୍ଣିତ ମାମଲା ନୁହେଁ । *ଆର. ରାଜଗୋପାଳ ରେଞ୍ଜୀ ବନାମ ପଦ୍ମିନୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରନ୍, [1995] 2 SCC 630 ମାମଲାରେ* ତିନି ଜଣିଆ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ରାୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଯେଉଁଠାରେ ବେନାମି କାରବାର ନିଷେଧ ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିଲା, ଏହି ମାମଲାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କ୍ଷମତାପତ୍ର ଧାରକ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା ରାମ ମେହରରଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଜମି ବିକ୍ରୟ ଆଇନଗତ ଭାବରେ କେଉଁଠାରେ ବୈଧ?

ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ରାମ ମେହରରଙ୍କ ପାଖରେ କେବଳ ଓକିଲ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ମାମଲା ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ସାଧାରଣ କ୍ଷମତାପତ୍ର ଥିଲା ନାହିଁ, ବରଂ ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ରହିତାଦେଶ ପାଇବା ପରେ ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କୃଷି ଜମିକୁ ବନ୍ଦକ,

ଅଲଗା କରିପାରିବେ କିମ୍ବା ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିପାରିବେ । ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଅଧିସୂଚନା 1979 ମସିହା ଜାନୁଆରୀରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହାପରେ, 1979 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 28 ତାରିଖରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଅପିଲକାରୀ 1979 ଅଗଷ୍ଟରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର କ୍ଷମତାପତ୍ର ଫେରାଇବାକୁ ଦାବି କରିଥିଲେ, ସେ ତାହା ଫେରାଇ ନଥିଲେ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ସେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେ ତାଙ୍କ ସ୍ଵାର୍ଥ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା 1979 ଅଗଷ୍ଟ 23 ରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ସେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ପକ୍ଷ-ପ୍ରତିବାଦୀ ଭାବେ ସାମିଲ କରିଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ହେଉଛି ଯେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତା ଦୁଇଜଣ ଓକିଲଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ, ଜଣେ ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମିତ୍ତର ସେନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ରାମ କିଷନ । ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବା ଓକିଲ ତାଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କଠାରୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ତାଙ୍କ ଜମି ଉପରେ ତାଙ୍କର ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ଘୋଷଣା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହୋଇଛି । ଯେତେବେଳେ ଅପିଲକାରୀ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲେ, ସେ ତାଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉପଯୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ଦେଇନଥିଲେ । ଏହାପରେ, ସେ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଲଢ଼ିଥିଲେ । ଏହାକୁ 1979 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 11 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ପାଇଁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ସେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇନଥିଲେ । ଫଳସ୍ଵରୂପ, ଅନୁପସ୍ଥିତି ହେତୁ ମକଦ୍ଦମାଟି ଖାରଜ ହୋଇଗଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ସେ 1979 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 11 ଏବଂ 1979 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 22 ତାରିଖର ବିକ୍ରୟ-ପତ୍ରକୁ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ରାମ ପିଆରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ 10,000 ଟଙ୍କାର ବିନିମୟରେ ସେହି ସମାନ ଜମି ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରି ମାଲିକାନା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି । ଅପିଲକାରୀ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ IPC ଧାରା 420, 406 ଏବଂ 407 ଅନୁଯାୟୀ ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଯାହା ବିଷୟରେ ଆମେ ଚିନ୍ତିତ ନୁହଁ । ସେହିଭଳି, ସେ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ଦେଖାନୀ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । 1985 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 27 ତାରିଖରେ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଅପିଲରେ, ଏହା 1985 ଡିସେମ୍ବର 21 ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ଦ୍ଵିତୀୟ ଅପିଲଟି ମଧ୍ୟ 1986 ମସିହା ଜୁଲାଇ 22 ରେ ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ଏହି ଅପିଲ ।

ତଥ୍ୟର ବର୍ଣ୍ଣନା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ସୁଚାଉଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା 1, ପଟ୍ଟାଭାରୀ, ଏହି ସପକ୍ଷରେ କ୍ଷମତାପତ୍ର ରଖିଥିବା ବେଳେ ଅପିଲକାରୀ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଅପିଲକାରୀ ସହିତ ଠକେଇ କରିଥିଲେ

ଏବଂ ତାଙ୍କ ଜମିକୁ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କ ନାମରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିଥିଲେ । ଏହି ଠକେଇରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ସେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ନ୍ୟାୟସିଦ୍ଧି ଅଧିକାର, ମାଲିକାନା ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି କରିବା ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରତାରିତ ହେବା ପରେ, ସେ ମକଦ୍ଦମାରେ ସ୍ଵତ୍ଵ ଘୋଷଣା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆଶ୍ଵସ୍ତି ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି । ତେଣୁ, ଏହା ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଠକେଇର ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ମାମଲା ହେବ । ଏହି ଠକେଇ ରୁଦ୍ଧିକୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରିଦିଏ ଏବଂ ଏହା ଅସିଦ୍ଧ ହୋଇଯାଏ । ନିମ୍ନ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଠକେଇକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ତର୍ଜମା କରିନଥିବାରୁ ଗୁରୁତର ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକର ରାୟ ଏବଂ ତିକ୍ତିକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ଅଦାଲତ ସମେତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 10,000 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ମାମଲାଟିକୁ ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ତିକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଆର.ପି.

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ତୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ଅନୁବାଦିକା : କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।